

Số: /TTr-BNN-VPĐP

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

DỰ THẢO

TỜ TRÌNH

Dự thảo Quyết định về việc quy định
huyện nông thôn mới kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025

Kính gửi: Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang.

Đồng kính gửi: Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính.

Thực hiện Nghị quyết số 25/2021/QH15 ngày 28/7/2021 của Quốc hội phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia (sau đây viết tắt là MTQG) xây dựng nông thôn mới (sau đây viết tắt là NTM) giai đoạn 2021-2025 và nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kính trình Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang dự thảo Quyết định về việc quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 (sau đây gọi tắt là dự thảo Quyết định), với những nội dung chính như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT

1. Căn cứ pháp lý

- Căn cứ Nghị quyết số 25/2021/QH15 ngày 28/7/2021 của Quốc hội phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025, Quốc hội đã giao mục tiêu thực hiện đến năm 2025: Phần đầu cả nước có ít nhất 50% số huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh đạt chuẩn NTM, hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM, trong đó, ít nhất 20% số huyện đạt chuẩn được công nhận là huyện NTM nâng cao, huyện NTM kiểu mẫu.

- Căn cứ Quyết định số 263/QĐ-TTg ngày 22/02/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt mục tiêu đến năm 2025: Phần đầu cả nước có ít nhất 50% số huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh đạt chuẩn NTM, hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM (miền núi phía Bắc: 30%; Đồng bằng sông Hồng: 90%; Bắc Trung Bộ: 45%; Nam Trung Bộ: 35%; Tây Nguyên: 30%; Đông Nam Bộ: 80%; Đồng bằng sông Cửu Long: 35% số đơn vị), trong đó, ít nhất 20% số huyện đạt chuẩn được công nhận là huyện NTM nâng cao, huyện NTM kiểu mẫu.

- Căn cứ Quyết định số 320/QĐ-TTg ngày 08/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM; quy định thị xã, thành phố trực thuộc cấp tỉnh hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM và Bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM nâng cao giai đoạn 2021-2025, Thủ tướng Chính phủ đã giao: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành liên quan nghiên cứu, hướng dẫn thực hiện xây dựng huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2021-2025.

- Căn cứ Quyết định số 652/QĐ-TTg ngày 28/5/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc giao kế hoạch vốn đầu tư phát triển nguồn ngân sách trung ương giai đoạn 2021-2025 cho các địa phương thực hiện 03 chương trình MTQG, Thủ tướng Chính phủ đã giao mục tiêu, nhiệm vụ đạt chuẩn huyện NTM kiểu mẫu đối với một số tỉnh¹.

- Căn cứ Quyết định số 17/QĐ-TTg ngày 04/01/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án thí điểm “Xây dựng huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An trở thành huyện NTM kiểu mẫu theo hướng phát triển văn hóa gắn với du lịch giai đoạn 2018-2025”, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt mục tiêu đến năm 2025 đối với huyện Nam Đàn: *Hoàn thành đầy đủ các chỉ tiêu, tiêu chí và được Thủ tướng Chính phủ công nhận “Huyện NTM kiểu mẫu về phát triển văn hóa gắn với du lịch”*.

- Căn cứ Quyết định số 2114/QĐ-TTg ngày 16/12/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Thí điểm xây dựng tỉnh Hà Tĩnh đạt chuẩn NTM, giai đoạn 2021-2025”, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt mục tiêu đến năm 2025: *Huyện Nghi Xuân đạt NTM kiểu mẫu, điển hình về văn hóa gắn với phát triển du lịch*.

- Căn cứ Công văn số 57/KTNN-TH ngày 28/6/2023 của Kiểm toán nhà nước về việc gửi Báo cáo kiểm toán Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025, Kiểm toán nhà nước kiến nghị: *Theo Quyết định số 652/QĐ-TTg ngày 28/5/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc giao kế hoạch vốn đầu tư phát triển nguồn ngân sách Trung ương giai đoạn 2021-2025 cho các địa phương thực hiện 03 chương trình MTQG trong đó có giao nhiệm vụ hoàn thành xây dựng huyện NTM kiểu mẫu, tuy nhiên đến nay chưa ban hành bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2021-2025. Chính phủ cần ban hành bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2021-2025 để các địa phương làm căn cứ thực hiện*.

Ngoài ra, một số địa phương (Nam Định, Nghệ An, Hà Tĩnh, Đồng Nai, Lâm Đồng...) đã đưa nội dung xây dựng huyện NTM kiểu mẫu vào Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh nhiệm kỳ 2020-2025 để phấn đấu thực hiện hoàn thành.

2. Căn cứ thực tiễn

Đến tháng 6/2024, trong cả nước có 42 huyện đã và đang phấn đấu đạt chuẩn huyện NTM nâng cao theo Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025, trong đó: 06 huyện đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận huyện đạt chuẩn NTM nâng cao²; 02 huyện đã được Hội đồng thẩm định Trung ương họp xét, đề nghị công nhận huyện đạt chuẩn NTM nâng cao³; 06 huyện đang khẩn trương hoàn thiện hồ sơ theo góp ý của các Bộ, ngành liên quan để trình Hội đồng thẩm định Trung ương họp xét, đề nghị công nhận huyện đạt chuẩn NTM nâng cao⁴; 28 huyện khác đang tiếp tục phấn

¹ Gồm các tỉnh/thành phố: Hải Phòng, Hưng Yên, Nam Định, Ninh Bình, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Trị, Lâm Đồng, Đồng Nai, Bình Phước, Long An, Tiền Giang, Trà Vinh.

² Gồm các huyện: Tiên Yên và Đầm Hà, tỉnh Quảng Ninh; Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai; Yên Khánh, tỉnh Ninh Bình; Tiểu Cần và Cầu Kè, tỉnh Trà Vinh.

³ Gồm các huyện: Long Điền và Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

⁴ Gồm các huyện: Thoại Sơn, tỉnh An Giang; Hoài Đức, Gia Lâm, Đông Anh và Thanh Trì, TP.Hà Nội; Giao Thủy, tỉnh Nam Định.

đầu hoàn thành các tiêu chí, chỉ tiêu theo Bộ tiêu chí giai đoạn 2021-2025 để đề nghị xét, công nhận huyện đạt chuẩn NTM nâng cao trong năm 2024.

Để các huyện đạt chuẩn NTM nâng cao tiếp tục phấn đấu thực hiện nâng cao hơn chất lượng các tiêu chí, chỉ tiêu, đồng thời phát huy tối đa tiềm năng, thế mạnh, hướng tới NTM kiểu mẫu mang giá trị đặc trưng của địa phương, làm hình mẫu để các địa phương khác có điều kiện tương đồng về phát triển kinh tế - xã hội tham quan học tập, triển khai nhân rộng, tạo động lực phát triển liên tục, thực hiện mục tiêu cốt lõi của Chương trình là không ngừng nâng cao chất lượng đời sống vật chất, tinh thần của người dân nông thôn, cần thiết phải có quy định về huyện NTM kiểu mẫu để các địa phương có liên quan thống nhất áp dụng thực hiện.

3. Từ những căn cứ nêu trên, việc ban hành Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về việc quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 là rất cần thiết, nhằm hoàn thiện đầy đủ cơ sở pháp lý, để các địa phương có liên quan có căn cứ triển khai tổ chức thực hiện, phấn đấu đến năm 2025 có huyện được công nhận “huyện NTM kiểu mẫu”, góp phần quan trọng hoàn thành mục tiêu của Chương trình đã được phê duyệt tại Nghị quyết số 25/2021/QH15 của Quốc hội và Quyết định số 263/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản pháp luật.

Mặt khác, nếu không có quy định huyện NTM kiểu mẫu trong giai đoạn 2024-2025 sẽ phải triển khai các bước quy trình thủ tục xin điều chỉnh mục tiêu của Chương trình tại Nghị quyết số 25/2021/QH15 của Quốc hội, Quyết định số 263/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản pháp luật khác có liên quan từ Trung ương đến địa phương, sẽ ảnh hưởng lớn đến tiến độ triển khai thực hiện và các địa phương có liên quan rất khó hoàn thành mục tiêu 05 năm giai đoạn 2021-2025 của Chương trình, nhất là trong bối cảnh chỉ còn hơn 01 năm là kết thúc giai đoạn 2021-2025. Đồng thời, các địa phương cũng phải triển khai các thủ tục để điều chỉnh mục tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh nhiệm kỳ 2020-2025 đã đề ra.

II. NGUYÊN TẮC, ĐỊNH HƯỚNG XÂY DỰNG DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

1. Nguyên tắc

- Làm căn cứ để các huyện đã đạt chuẩn NTM nâng cao và có điều kiện phát triển tiếp tục phấn đấu xây dựng NTM kiểu mẫu, để nâng cao hơn chất lượng cuộc sống của người dân nông thôn, từng bước tiệm cận với đô thị, nhưng không làm tăng thêm nhu cầu kinh phí hỗ trợ từ ngân sách Trung ương đã được Quốc hội phê duyệt.

- Tăng cường phân cấp, tạo sự linh hoạt khi quy định lĩnh vực kiểu mẫu để phù hợp với điều kiện thực tế, đặc thù, nhu cầu phát triển của từng địa phương, nhằm đảm bảo việc huy động, sử dụng hiệu quả các nguồn lực đầu tư, tránh lãng phí.

- Đảm bảo tính đồng bộ, liên thông về yêu cầu mức đạt chuẩn các tiêu chí từ cấp xã, đến cấp huyện và cấp tỉnh.

2. Định hướng

Trung ương chỉ quy định khung đối với huyện NTM kiểu mẫu, đồng thời phân cấp cho UBND cấp tỉnh trên cơ sở điều kiện thực tế, đặc thù của địa phương, chủ

động ban hành nội dung, tiêu chí huyện NTM kiểu mẫu theo lĩnh vực nổi trội nhất để triển khai thực hiện, nhằm khai thác, phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế của địa phương, làm hình mẫu để các địa phương khác tham quan, học tập, triển khai nhân rộng.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

1. Căn cứ nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao; trên cơ sở kết quả khảo sát thực tế và rà soát các văn bản quy định có liên quan, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã nghiên cứu, xây dựng dự thảo Quyết định, gửi lấy ý kiến góp ý của các Bộ, ngành, địa phương (*Công văn số ...../BNN-VPDP ngày.....*).

.....
 .....

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

Dự thảo Quyết định được bố cục thành 04 Điều, với nội dung chính như sau:

1. Điều 1. Quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 là huyện: **(1)** Đạt chuẩn NTM nâng cao giai đoạn 2021-2025; **(2)** Có ít nhất 80% số xã đạt chuẩn NTM nâng cao (đáp ứng đầy đủ mức đạt chuẩn theo yêu cầu của Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM nâng cao giai đoạn 2021-2025); số xã còn lại phải có ít nhất 17/19 tiêu chí đáp ứng mức đạt chuẩn theo yêu cầu của Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM nâng cao giai đoạn 2021-2025; **(3)** Có ít nhất 40% số xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu theo lĩnh vực kiểu mẫu của huyện; **(4)** Có Đề án hoặc Kế hoạch xây dựng huyện NTM kiểu mẫu được UBND cấp tỉnh quyết định phê duyệt; **(5)** Hoàn thành đầy đủ các nội dung, tiêu chí huyện NTM kiểu mẫu đã được phê duyệt; **(6)** Đáp ứng các yêu cầu về Chỉ số hiệu quả quản trị và hành chính công cấp huyện; **(7) Tỷ lệ hài lòng của người dân trên địa bàn đối với kết quả xây dựng NTM kiểu mẫu của huyện đạt từ 95% trở lên.**

2. Điều 2. Quy định rõ nhiệm vụ của các Bộ, ngành, địa phương có liên quan.

3. Điều 3. Quy định về hiệu lực thi hành của Quyết định.

4. Điều 4. Quy định trách nhiệm của các cơ quan có liên quan trong việc thi hành Quyết định.

V. ĐÁNH GIÁ TÍNH KHẢ THI VỀ NGUỒN LỰC THỰC HIỆN XÂY DỰNG HUYỆN NTM KIỂU MẪU

1. Nguồn lực và nội dung hỗ trợ thực hiện xây dựng huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025

Theo cơ chế phân bổ vốn ngân sách trung ương được quy định tại Quyết định số 07/2022/QĐ-TTg ngày 25/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương; tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình giai đoạn 2021-2025: *Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chủ động bố trí vốn ngân sách địa phương và huy động các nguồn vốn hợp pháp khác để hỗ trợ các xã, huyện đã đạt chuẩn NTM để tiếp tục phấn đấu đạt chuẩn NTM nâng cao và NTM kiểu mẫu.*

2. Tính khả thi về nguồn lực thực hiện xây dựng huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025

Trung ương chỉ quy định khung đối với huyện NTM kiểu mẫu, đồng thời phân cấp cho UBND cấp tỉnh trên cơ sở điều kiện thực tế, đặc thù của địa phương, chủ động ban hành nội dung, tiêu chí huyện NTM kiểu mẫu theo lĩnh vực nổi trội nhất. Nguồn vốn thực hiện từ ngân sách địa phương các cấp và các nguồn lực huy động hợp pháp khác. Do đó, không làm phát sinh thêm nhu cầu kinh phí so với tổng nguồn vốn ngân sách Trung ương đã được Quốc hội phê duyệt.

Như vậy, quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 được ban hành phù hợp với nguồn vốn ngân sách Trung ương đã được Quốc hội phê duyệt, sẽ là căn cứ pháp lý quan trọng để các địa phương bố trí vốn ngân sách địa phương, cũng như huy động các nguồn lực hợp pháp để thực hiện, phấn đấu hoàn thành các mục tiêu của Chương trình xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025.

VI. NHỮNG VẤN ĐỀ XIN Ý KIẾN PHÓ THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ TRẦN LƯU QUANG

- Quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành Trung ương có liên quan hoàn thiện thủ tục trình Phó Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định, trên cơ sở kế thừa bố cục, nội dung quy định xã NTM kiểu mẫu giai đoạn 2021-2025 và quy định tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025 (*tại Quyết định số 319/QĐ-TTg và Quyết định số 321/QĐ-TTg ngày 08/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ*) và được điều chỉnh, hoàn thiện cho phù hợp với điều kiện thực tế và các quy định hiện hành.

- Quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 trình Phó Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt một lần để thực hiện trong giai đoạn 2024-2025 phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành thực hiện duy nhất 01 Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 263/QĐ-TTg (*phù hợp với các quy định tại khoản 2 Điều 34 Bộ Luật Tổ tụng dân sự 2015; điểm k khoản 2 Điều 5 Nghị định số 39/2022/NĐ-CP ngày 18/6/2022 của Chính phủ ban hành Quy chế làm việc của Chính phủ*).

- Đối chiếu với quy định tại khoản 1 Điều 3 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật: *“Quy phạm pháp luật là quy tắc xử sự chung, có hiệu lực bắt buộc chung, được áp dụng lặp đi lặp lại nhiều lần đối với cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phạm vi cả nước hoặc đơn vị hành chính nhất định, do cơ quan nhà nước, người có thẩm quyền quy định trong Luật này ban hành và được Nhà nước bảo đảm thực hiện”*, quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 không chứa quy phạm pháp luật, vì lý do sau:

+ Phạm vi thực hiện Chương trình tại Mục II Quyết định 263/QĐ-TTg đã được Quốc hội phê duyệt tại điểm a khoản 2 Điều 1 Nghị quyết 25: *“Trên địa bàn nông thôn của cả nước, bao gồm: các thôn, các xã, các huyện, các thị xã và thành phố thuộc tỉnh có xã của 63 tỉnh, thành phố thuộc trung ương, các tỉnh, thành phố trực*

thuộc trung ương”. Như vậy phạm vi thực hiện xây dựng huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 chỉ giới hạn ở địa bàn nông thôn, không phải trong phạm vi cả nước.

+ Trung ương chỉ quy định khung đối với huyện NTM kiểu mẫu nhằm định hướng, xác định nhiệm vụ đề địa phương có cơ sở xây dựng lộ trình, kế hoạch để phân đầu hoàn thành mục tiêu của Chương trình được cấp có thẩm quyền giao trong giai đoạn 2021-2025; đồng thời, phân cấp cho UBND cấp tỉnh trên cơ sở điều kiện thực tế, đặc thù của địa phương, chủ động ban hành nội dung, tiêu chí huyện NTM kiểu mẫu theo lĩnh vực cụ thể và bố trí nguồn lực để thực hiện. Như vậy, các địa phương được chủ động, linh hoạt lựa chọn các nội dung, tiêu chí kiểu mẫu để ưu tiên lập Đề án hoặc Kế hoạch cụ thể thực hiện đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế, khả năng huy động nguồn lực và các quy định của pháp luật. Trường hợp các huyện được công nhận huyện đạt chuẩn NTM kiểu mẫu theo quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 sau khi được Thủ tướng Chính phủ ban hành, thì không thực hiện xét, công nhận lại. Như vậy, chỉ thực hiện 01 lần đối với 01 huyện nhất định, không *“áp dụng lặp đi lặp lại nhiều lần đối với đơn vị hành chính nhất định”* như khái niệm quy phạm pháp luật.

- Các nội dung của quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 nếu được Phó Thủ tướng Chính phủ phê duyệt không làm phát sinh thủ tục hành chính theo quy định của Nghị định số 63/2010/NĐ-CP ngày 08/6/2010 của Chính phủ về kiểm soát thủ tục hành chính (*được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 92/2017/NĐ-CP ngày 07/8/2017 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định liên quan đến kiểm soát thủ tục hành chính*).

Từ những lý do nêu trên, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương có liên quan xây dựng, hoàn thiện và trình Phó Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định ban hành quy định huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025 theo hình thức quyết định cá biệt.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kính trình Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang xem xét, quyết định./.

(Kính trình kèm theo: (1) Dự thảo Quyết định; (2) Báo cáo đánh giá tình hình, kết quả thực hiện xây dựng xã NTM kiểu mẫu, xây dựng huyện NTM nâng cao, Đề án thí điểm xây dựng huyện NTM kiểu mẫu, đề xuất định hướng xây dựng huyện NTM kiểu mẫu giai đoạn 2024-2025; (3) Phụ lục tổng hợp tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý của các Bộ, ngành, địa phương đối với dự thảo Tờ trình và dự thảo Quyết định)./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ;
- Phó TTgCP Trần Lưu Quang;
- Bộ trưởng Lê Minh Hoan;
- Văn phòng Chính phủ;
- Lưu: VT, VPĐP.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Trần Thanh Nam